

Nápoly, a káosz városa

2009 június 06. Flag

Szöveg méret

90
Mentés

- 0

Értékelés kiválasztása

Még nincs értékelve

Mérték

„Nápolyt látni és meghalni” – tartja a szólás. Hányszor hallottam már ezt, és hányféle városban - gondolhatnák a tapasztalt világjárók cinikus mosollyal a szájuk szögletében, ha Nápoly esetében nem volna egy olcsó közhelynél valamivel több ez az állítás.

A legtöbb hely, mely történelmével, kultúrájával és hagyományaival titokzatos idegenséggel tárul az utazó szeme elé, leginkább akkor közelíthet? meg, ha az ember benne él. Ha ez megtörténik, már kelepcébe is kerültünk: föl akartuk nyitni Pandora szelencéjét, és óhatatlanul benne találtuk magunkat.

Nápolyban az idegen els? benyomása általában a csodálkozás, hogy hova került. Igazi mediterrán hely, napbarnított arcokkal, tülekedéssel, nevetéssel, zenével és kiabálással, mégis, mintha nem Itáliában volna, hanem inkább Afrikában.

A város szédít? tempóval lüktet, látszólag minden szabály nélkül. A káosz városa, mondják, és az utcára lépve err?l meg is gy?z?dhetünk az egymást súroló, száguldó robogósok, a közlekedési lámpákra fittyet hányó, kanyargó, dudáló kocsik és buszok, meg a nyüzsg? járókel?k z?rzavarában.

Ha hagyjuk, hogy elragadjon a forgatag, el?bb-utóbb a város valamelyik központi terére jutunk, csak az a kérdés, hogy milyen úton. Az óvatos nyugati útikönyvek szerint legjobb, ha a belváros sikátoraiba be sem merészkedik a gyanútlan utazó.

Ne higgyünk nekik!

Aki a szervezett turistautak többségének tengerparti vagy Vezúv-néz? panorámaútját követi, semmit sem fog látni a lényegb?l. Nápoly lelkét ugyanis a sikátorok mélyén találjuk. Az élet az utcán zajlik: a pizzás a szemközti régiségkereskedővel beszélget, aki a járdán lakkozgatja az egyik szekrényét, míg a macskaköves út szélén békésen kártyázó öregeket súrolják a száguldó robogósok.

Természetesnek t?nik, hogy egy anya az ablakból kihajolva, miközben rekedt hangon vásott kölykét szidja, a ház barokk homlokzatának egyik szobrára akasztja a mosott leped?t. A földszinti lakások, a bassók fülledt leveg?jük miatt mindig tágra nyitott ajtókkal nyújtanak bepillantást a megszokott díszletekkel zajló családi élet drámájának egy-egy jelenetébe. A „bútorok”: asztal, szentkép, robogó és tévé. A neonfénnyel körbevett Jézus szelíden nézi a korunk szentképeit sugárzó dobozból vicsorgó japán rajzfilmh?st, Son Gokut.

Sötétedés után átveszik az utcák fölötti uralmat a motorosok. Részben igazat kell adnunk az óvatosabb útikönyveknek, és jobb, ha értékeinkt?l megszabadulva csak egy sörre vagy pizzára való pénzzel vágunk neki éjszakai kalandozásunknak. A válltáska különösen veszélyes csali: egy mozdulattal letéphet?, és tartalmával akár már másnap találkozhatunk valamelyik piacon. Az emberek egyébként nagyon barátságosak, és még a megszokott „olaszoshoz” képest is közvetlenebbek.

A külföldi csak addig különleges, amíg az évszázadok óta észak és dél összeköt?jeként m?köd? kiköt?város Bábelében az idegenb?l jött emberfia elmondja, hol a hazája. Nem is ez a lényeg: itt mindenki „fra’”, vagyis testvér, tamtamok hangja és hasisfelh? veszi körbe a különböz? szentekr?l elnevezett utcák bárjainak a napi eseményeket megvitató törzsközönségét.

A szentek a templomokon kívül nem csupán a lakások mélyén és a házak falaiba süllyesztett, neonvilágítású ?rhelyeiken láthatók: a sok évszázados katolikus hagyományok és a mindennapi élet f?szerepl?i. A nemrég szentté avatott Padre Pio, Mária, vagy San Gennaro kultikus alakok, akik a mai napig csodákat tesznek.

Az egyik legjelent?sebb szertartás Márait is megihlet? csodája San Gennaro vére, mely minden évben kétszer folyékonnyá válik. Titkokat rejtenek a föld alatti katakombák szentjeinek beszédes ereklyéi, vagy a város történetének folyamából fölbukkanó legendák is, mint amilyen Vergilius mágusé. A költ?fejedelem, akit Dante túlvilági útjára vezet?jévé választott, az ókori Neapolis egyik várának alapjában egy ketrecbe zárt tojást rejtett el, azzal a jóslattal, hogy ha a tojás eltörik, a város is elpusztul.

A vár azóta viseli a Castel dell’Ovo, azaz a Tojáskastély nevet. A mélyben rejl? végzet másik, él?bb jelképe a város mögött füstölg? Vezúv. Apokaliptikus képeket idéznek különböz? korok történetírói és szemtanúi a vulkán pusztító haragjáról (1944-ben volt az utolsó nagyobb kitörés).

Talán innen érthet?, hogy miért egymás árnyképei a furcsa kontrasztot alkotó, pompeji leletekb?l ismert, mozdulatlanságba merevedett alakok és a város rend fölött álló, szent káoszában lüktet? lakói.

mno.hu, Pertorini Dániel



Ajánló